

Sayı: 21704200-TİM.OAİB.11.ARG3.2022/1903-12009
Konu: Türkiye-Tacikistan Karma Ekonomik Komisyonu

Ankara, 16/12/2022

SİRKÜLER (D-2022)

Sayın Üyemiz,

Türkiye-Tacikistan Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) 11. Dönem Toplantısının 11-13 Ekim 2021 tarihlerinde Duşanbe'de gerçekleştirilmiő ve Türkiye-Tacikistan KEK 12. Dönem Toplantısının Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank'ın eő başkanlığında 18-19 Ocak 2023 tarihlerinde ülkemizde gerçekleştirilmesi planlandığı bildirilmiőtir;

Söz konusu toplantının hazırlıkları çerçevesinde;

- 12. Dönem Protokolünde/Eylem Plânında yer almak üzere, olabilecek yeni madde önerileri ve bu maddelere dair bilgi notunun,
- Tacikistan ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizde Kurumları görev alanında kaydedilen gelişmeler hakkında bir bilgi notu ile ve mevcut ise, gündeme getirilmesi talep edilen hususlara ilişkin konuşma notunun,
- Söz konusu Toplantının hazırlıkları kapsamında, ihtiyaç olması halinde temas edilmek üzere, Kurumları irtibat kişilerine dair isim, soy isim, unvan, mobil telefon ve e-posta bilgilerinin iletilmesi talep edilmektedir.

Bakanlığımıza iletilmek üzere söz konusu öneri, sorun, talep ve değerlendirmelerin **19 Aralık 2022 Pazartesi günü öğlen saat 12.00'ye kadar** Birliğimize ve e-posta ile yilmazh@oaib.org.tr adresine iletilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Fatih YUMUŐ
Genel Sekreter V.

EK: Tacikistan KEK 11. Dönem Protokolü (3 sayfa)

Ayrıntılı bilgi için: Halilcan Yılmaz - Uzman Yrd.

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhun Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oaib.org.tr / www.oaib.org.tr

TÜRKİYE-TACİKİSTAN
HÜKÜMETLERARASI KARMA EKONOMİK KOMİSYONU
ONBİRİNCİ DÖNEM TOPLANTISI PROTOKOLÜ

(Duşanbe, 13 Ekim 2021)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 8 Nisan 1993 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması uyarınca teşkil edilen Türkiye-Tacikistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu (bundan sonra "Komisyon" olarak anılacaktır) 11. Dönem Toplantısı 11-13 Ekim 2021 tarihleri arasında Duşanbe'de gerçekleştirilmiştir.

Türk heyetine Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa VARANK, Tacik heyetine Tacikistan Cumhuriyeti Sanayi ve Yeni Teknolojiler Bakanı Sayın Sherali KABİR başkanlık etmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti ve Tacikistan Cumhuriyeti heyeti üyeleri (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır) Ek-1 ve Ek-2'de yer almaktadır.

Türkiye-Tacikistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu Toplantısı iki ülke arasındaki geleneksel kardeşlik ve dostluk ilişkileri yansıtılarak karşılıklı anlayış ve işbirliği havası içinde yürütülmüştür.

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Tacikistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın İmamali RAHMAN arasında, 2019-2020 yıllarında yapılan görüşmeler ve Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı (CICA) zirvesi vesilesiyle 15 Haziran 2019 tarihinde Duşanbe'de gerçekleştirilen ziyaret kapsamında ve Karma Ekonomik Komisyonu 10. Dönem Toplantısı (6 Ağustos 2019, Ankara) çerçevesinde ortaya konulan hedeflerin hayata geçirilmesi hususunda gerekli çalışmaları yapmayı kararlaştırmışlardır.

Taraflar, Komisyon'un 11. Dönem Toplantısı vesilesiyle 6 Ağustos 2019 tarihinde Ankara'da düzenlenen 10. Dönem Toplantısı Protokolü'ne ilişkin gelişmeleri değerlendirmişlerdir.

Taraflar, 10. Dönem Protokolü'nde yer alan kararların bazılarının uygulandığını ve diğerlerinin ise uzun vadeli olduğunu belirterek çeşitli aşamalarda uygulanacağını kaydetmişlerdir.

Bu kapsamda, 10. Dönem Toplantısı Protokolünde yer almakla birlikte hayata geçirilemeyen işbirliği alanlarının Türkiye-Tacikistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu 11. Dönem Toplantısı Protokolü çerçevesinde ele alınması kararlaştırılmıştır.

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ve Tacikistan Cumhuriyeti arasındaki ticari ilişkileri değerlendirerek, küresel pandemi (COVID-19) nedeniyle iki ülke arasındaki ticaretin 2020 yılında bir önceki yıla nazaran azalma kaydettiğini, ancak 2021 yılında ticaretin toparlanma eğiliminde olduğunu kaydetmişlerdir.

Taraflar, ikili ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla karşılıklı tedbirler alınması gerektiğini not etmişlerdir.

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile Tacikistan Cumhuriyeti Devlet Mülkleri Yönetimi ve Devlet Yatırım Komitesi arasında KOBİ'ler alanında işbirliğine yönelik Mutabakat Zaptının Komisyon'un 11. Dönem Toplantısı vesilesiyle imzalanmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Taraflar, Türkiye- Tacikistan İş Forumu'nun Karma Ekonomik Komisyon Toplantısıyla eş zamanlı olarak geniş iş çevrelerinin katılımıyla 13 Ekim 2021 tarihinde Duşanbe'de gerçekleştirilmesinden duyulan memnuniyeti not etmişlerdir.

Taraflar, bankacılık alanında işbirliğinin geliştirilmesinin iki ülke arasında ticari ve ekonomik ilişkiler açısından önemini vurgulamışlardır.

Tacik tarafı, Tacikistan özel sektörünün öncelikli projeleri ile ortak projelerin gerçekleştirilmesi konusunda ticaret ve yatırımların sigortalanması ve elverişli kredilerin sağlanması konusunun önemini kaydetmiştir.

Tacik tarafı, Tacikistan Cumhuriyeti Devlet Mülkleri Yönetimi ve Devlet Yatırım Komitesi Nezdinde SUE "Tajinvest" ve Tacikistan Ticaret ve Sanayi Odası'nın Türkiye Cumhuriyeti'ne temsilci atayacağını ifade etmiştir. Türk tarafı, bu atamaları memnuniyetle not etmiş ve atanmış temsilcilerle işbirliğine hazır olduğunu belirtmiştir.

Taraflar, iki ülkenin sanayi alanındaki işbirliği potansiyeline dikkat çekmişlerdir.

Taraflar, savunma sanayii alanında işbirliğinin geliştirilmesinin değerlendirilmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, serbest ekonomik bölgeler de dâhil olmak üzere Türkiye ve Tacikistan'da, ortak işletmelerin tesisi ve iki ülke yatırımlarının karşılıklı teşvik edilmesi konusunda verimli işbirliği tesis etmenin önemini vurgulamışlardır.

Taraflar, iki ülke üniversiteleri arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinin teşvik edilmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, Türkiye-Tacikistan Turizm Ortak Çalışma Grubu İkinci Toplantısı'nın 14 Haziran 2021 tarihinde gerçekleştirilmesinden ve Toplantı çerçevesinde alınan kararların uygulanmaya başlamasından duydukları memnuniyeti ifade etmiştir.

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti arasında Kültür Merkezleri'nin kurulmasına ilişkin işbirliğinin gelecekte değerlendirilmesi hususunda mutabık kalmıştır.

Tacik tarafı, ülkenin sosyo-ekonomik kalkınmasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA)'nın aktif ortaklarından biri olduğunu belirterek bölgedeki mevcut ekonomik ve siyasi durum göz önüne alındığında iki ülke arasındaki kalkınma işbirliğinin güçlendirilmesinde önemli rolü olduğunu vurgulamıştır. Taraflar bu vesileyle teknik işbirliğinin daha da ilerletilmesi konusundaki ortak isteklerini yinelemiştir.

Taraflar, yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda özellikle COVID-19 salgını başta olmak üzere mevcut durumu dikkate alarak, ekonomik ve ticari ilişkileri karşılıklı menfaat ve eşit

haklar doğrultusunda daha da geliştirme arzusunda olduklarını vurgulamış ve iş bu protokolün EK-3'ünde yer alan Eylem Planını kabul etmişlerdir.

***

Taraflar, Türkiye-Tacikistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu 12. Dönem Toplantısının 2022 yılında Ankara'da yapılmasını kararlaştırmışlardır. Toplantının kesin tarihi diplomatik kanallar aracılığıyla belirlenecektir.

İş bu protokol Duşanbe'de 13 Ekim 2021 tarihinde Türkçe ve Tacikçe dillerinde eşit derecede geçerli ikişer orijinal nüsha olarak imzalanmıştır.

***

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

TACİKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Mustafa VARANK

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Sherali KABİR

Sanayi ve Yeni Teknolojiler Bakanı